

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA –4101-026-03/2013
P/13/189

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/189 – Lokalizacja i budowa lądowych farm wiatrowych.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Warszawie
Kontroler	Stanisław Fortuna, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87699 z 25 września 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Radomiu ul. Władysława Domagalskiego 7 (kod 26-600) ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mirosław Ślifirczyk – Starosta Radomski ² . (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości³ działania Starosty Radomskiego w zbadanym zakresie.

Starosta Radomski prawidłowo prowadził postępowania administracyjne dotyczące wydawania decyzji o zatwierdzeniu projektów budowlanych i udzielania pozwoleń na budowę elektrowni wiatrowych oraz właściwie nadzorował zadania realizowane przez podległe jednostki organizacyjne w zakresie wydawania decyzji o wyłączeniu gruntów rolnych z produkcji rolniczej.

Nieprawidłowości polegały na nierzetelnym ustalaniu wysokości należności (opłaty jednorazowej) za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego.

Kontrolą objęto lata 2009 – 2013). Ww. okresie Starosta Radomski prowadził 27 postępowań administracyjnych w sprawie udzielenia pozwoleń na budowę 40 elektrowni wiatrowych (EW) o łącznej mocy 84 MW.

1. Działania Starosty Powiatu Radomskiego w zakresie wydawania decyzji administracyjnych w procesie budowlanym farm wiatrowych.

Opis stanu
faktycznego

W latach 2012 – 2013 do Starosty Radomskiego wpłynęło 27 wniosków o zatwierdzenie projektu budowlanego i udzielenie pozwolenia na budowę (PnB) elektrowni wiatrowych

¹ Dalej: „Starostwo” w Radomiu.

² Dalej: „Starosta”.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

w Gminie Iłża. Do wniosków o wydanie PnB inwestorzy załączyli dokumenty określone w art. 33 ust. 2 ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁴.

(dowód: akta kontroli str. 5-39)

Wnioski złożyło dwóch inwestorów: firma „MOLEN – WIND II” - Sp. z o. o.⁵ - 20 wniosków oraz firma „HORYZONTY M.K.” Sp. z o.o.⁶ - 7 wniosków.

(dowód: akta kontroli str. 5-39)

Na podstawie 7 wniosków złożonych w dniu 18 listopada 2013 r. przez firmę „HORYZONTY M.K.”. – Starosta Radomski wszczął postępowania administracyjne, ale do dnia zakończenia kontroli NIK nie wydał żadnego PnB.

(dowód: akta kontroli str. 5-39 i 410-411)

W wyniku 20 postępowań administracyjnych wszczętych w latach 2012 – 2013, Starosta Radomski wydał dla firmy „MOLEN – WIND II” – 17 pozwoleń na budowę 27 elektrowni wiatrowych o łącznej mocy 54 MW. W decyzjach tych, zgodnie z raportem o oddziaływaniu na środowisko, określono, że realizacja elektrowni zlokalizowana jest na terenie rolniczym, w Obszarze Chronionego Krajobrazu Iłża-Makowiec, co przy zachowaniu warunków nałożonych decyzją o uwarunkowaniach środowiskowych, nie wpłynie negatywnie na przedmiotowy Obszar. W decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych określono również:

- najbliższe tereny z zabudową zagrodową znajdują się w odległości ponad 400 m od planowanych elektrowni wiatrowych,
- planowana inwestycja nie będzie uciążliwa ze względu na emisję hałasu. Na Inwestora nałożono również obowiązek przeprowadzenia analizy poziomu hałasu w rok po oddaniu obiektu do realizacji.

(dowód: akta kontroli str. 40-317 i 410)

Trzy spośród ww. postępowań prowadzone w sprawie wydania PnB trzech elektrowni wiatrowych nie zostały zakończone wydaniem decyzji, ponieważ:

- w dwóch przypadkach, Starosta Radomski na wniosek inwestora, umorzył postępowanie w sprawie wydania decyzji,
- w jednym przypadku Starosta Radomski odmówił ww. inwestorowi wydania PnB na budowę elektrowni wiatrowej na działkach nr 63 i 64 w miejscowości Kolonia Seredzice w gminie Iłża. Odmowa udzielenia pozwolenia na budowę spowodowana była brakiem spójności pomiędzy treścią wniosku inwestora a decyzją Burmistrza Iłży nr RGN.7670.11.32.2011 z 9 września 2011 rok o środowiskowych uwarunkowaniach, w której nie ujęto działki nr 63 w Kolonii Seredzice.

(dowód: akta kontroli str. 106-130, 160-162, 272-275, 347-359 i 410 - poz. 11 i 21)

Od przedmiotowej decyzji inwestor odwołał się do Wojewody Mazowieckiego, który 15 lutego 2013 r. uchylił w całości zaskarżoną decyzję Starosty Radomskiego i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W dniu 24 kwietnia 2013 r. inwestor wniósł skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na decyzję Wojewody Mazowieckiego. WSA w Warszawie, wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2013 roku uchylił zaskarżoną decyzję Wojewody Mazowieckiego, a tym samym decyzja Starosty Radomskiego dotycząca odmowy wydania PnB na budowę elektrowni wiatrowej – została utrzymana w mocy.

(dowód: akta kontroli str. 107-113, 115-130)

Wszystkie badane PnB wydane zostały przez Starostę Radomskiego z zachowaniem terminu określonego w art. 35 ust. 6 ustawy Prawo budowlane.

(dowód: akta kontroli str. 411 i 501-509)

Pozwolenia na budowę elektrowni wiatrowych w Gminie Iłża, zawierały elementy określone w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego⁷ w tym: oznaczenie organu administracji, daty ich wydania, oznaczenie stron, powołanie

⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 1409

⁵ Dalej: spółka „MOLEN-WIND II”

⁶ Dalej: spółka „HORYZONTY M.K.”

⁷ Dz. U. z 2013 r. poz. 267, dalej: „kpa”

podstaw prawnych, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie o trybie przysługującego odwołania oraz podpisy osób wydających decyzję.

(dowód: akta kontroli str. 40-299)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Starosty Radomskiego w badanym zakresie⁸.

2. Sprawowanie przez Starostę Radomskiego nadzoru nad zadaniami realizowanymi przez podległe jednostki organizacyjne w odniesieniu do farmy wiatrowej budowanej na terenie Gminy Iłża.

Opis stanu
faktycznego

W latach 2012 i 2013 Starosta Radomski wydał 14 decyzji zezwalających na trwałe wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej⁹. Na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych¹⁰ Starosta Radomski wyłączył z produkcji grunty o powierzchni 3,2402 ha. W badanym okresie wydał także 4 decyzje, którymi umarzył postępowanie w sprawie wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, ponieważ grunty wyznaczone pod lokalizację inwestycji nie podlegały ochronie.

(dowód: akta kontroli str. 40-272)

Decyzje zawierały elementy określone w art. 107 § 1 kpa, m.in.: oznaczenie organu administracji, daty ich wydania, oznaczenie stron, powołanie podstaw prawnych, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie o trybie przysługującego odwołania oraz podpisy osób wydających decyzję.

(dowód: akta kontroli str. 40-272)

Działając na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, we wszystkich decyzjach Starosta określił inwestorowi należności finansowe tj.: opłaty jednorazowe i opłaty roczne, przysługujące Marszałkowi Województwa Mazowieckiego z tytułu dokonania włączeń. Należne Marszałkowi Województwa opłaty z tytułu:

1. jednorazowej należności wyniosły – 816.421 zł, w tym:
 - należne w 2012 r. – 200.660 zł,
 - należne w 2013 r. – 615.761 zł,
2. roczne opłaty (płatne przez okres 10 lat licząc od daty faktycznego wyłączenia gruntów) wyniosły – 87.928 zł. Termin płatności pierwszych opłat, ustalony na podstawie art. 12 ust 14 ww. ustawy, upływa z dniem 30 czerwca 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 412)

W latach 2012 r. i 2013 nie złożono skarg na objęte niniejszą kontrolą działania Starosty Radomskiego, oraz nie przeprowadzono żadnych kontroli w zakresie przestrzegania przez Starostę trybu wydawania decyzji o zatwierdzenia projektów budowlanych i wydawania pozwoleń na budowę oraz trybu wydawania decyzji w sprawie wyłączania gruntów rolnych z produkcji rolniczej.

(dowód: akta kontroli str. 510)

Ustalono
nieprawidłowości

Starosta Radomski w pięciu decyzjach wydanych w sprawie trwałego wyłączenia użytków rolnych z produkcji rolniczej – określił należności finansowe (opłaty jednorazowe) przysługujące Marszałkowi Województwa Mazowieckiego w kwocie wyższej o 3.927 zł od opłaty należnej. Jednorazową należność z tytułu trwałego wyłączenia użytków rolnych określono, pomniejszając jej wartość o wartość gruntu ustaloną według cen rynkowych stosowanych w danej miejscowości w obrocie gruntami w dniu wydania decyzji – nie zaś

⁸ Najwyższa Izba Kontroli 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁹ Dalej: „decyzje o wyłączeniu gruntów”.

¹⁰ Dz. U z 2013 r. poz. 1205

w dniu faktycznego wyłączenia tego gruntu z produkcji, co było niezgodne z art. 12 ust. 6 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Stwierdzono, że od wydania decyzji do faktycznego wyłączenia gruntu z produkcji upływało od 377 do 393 dni¹¹, co w związku z obniżeniem cen rynkowych gruntu miało wpływ na zawyżenie należnej opłaty.

(dowód: akta kontroli str. 40-42, 59-61, 82-84, 99-101, 131-133, 412-423)

Zastępca Naczelnika Wydziału Geodezji, Kartografii, Katastru i Nieruchomości Starostwa Powiatowego w Radomiu wyjaśnił, że wydając 5 decyzji w czerwcu i lipcu 2012 r. przyjęto, że wartość należnych opłat nie ulegnie zmianie. Pozostałe decyzje wydano zgodnie z zasadą określoną w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

(dowód: akta kontroli str. 498-500)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działania Starosty Radomskiego w zbadanym wyżej zakresie.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie.

Warszawa, dnia grudnia 2013 r.

Kontroler
Stanisław Fortuna
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

.....
Podpis

.....
Podpis

¹¹ GKN-II-6124-283.2012 z dn. 11 czerwca 2012 r., GKN-II-6124-298.2012 z dn. 12 czerwca 2012 r., GKN-II-6124-285.2012 z dn. 11 czerwca 2012 r., GKN-II-6124-345.2012 z dn. 28 czerwca 2012 r., GKN-II-6124-415.2012 z dn. 20 lipca 2012 r.